

Riksintressen

Källa: Naturvårdsverket

Riksintressen Miljöbalken 3 kap- 4 kap

3 kap 7§ :Mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön . Behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter skall särskilt beaktas.

Områden som är av riksintresse för naturvärden, kulturmiljövården eller friluftslivet skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket.

Miljöbalken kräver att områden av riksintresse för naturvärden ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada naturmiljön. Dessa hushållningsbestämmelser har direkt verkan enbart vid prövning av exploateringsföretag som i lagens mening innebär ändrad markanvändning. Vid fortsatt pågående markanvändning har bestämmelserna bara rådgivande funktion.

Miljöbalken 1kap 2§ anger i vilka fall hushållningsbestämmelserna är tillämpliga

Kan annars bli aktuellt att säkerställa området med stöd av 7§ mb ex avsätta som naturreservat.

Områden av riksintresse för naturvärden ska representera huvuddragen i den svensk natur , belysa landskapets utveckling och visa mångfalden och utgöra de mest värdefulla områdena i ett nationellt perspektiv.

Inom varje naturgeografiskt område har de områden valts ut som bäst företräder regionens olika landskaps – och naturtyper.

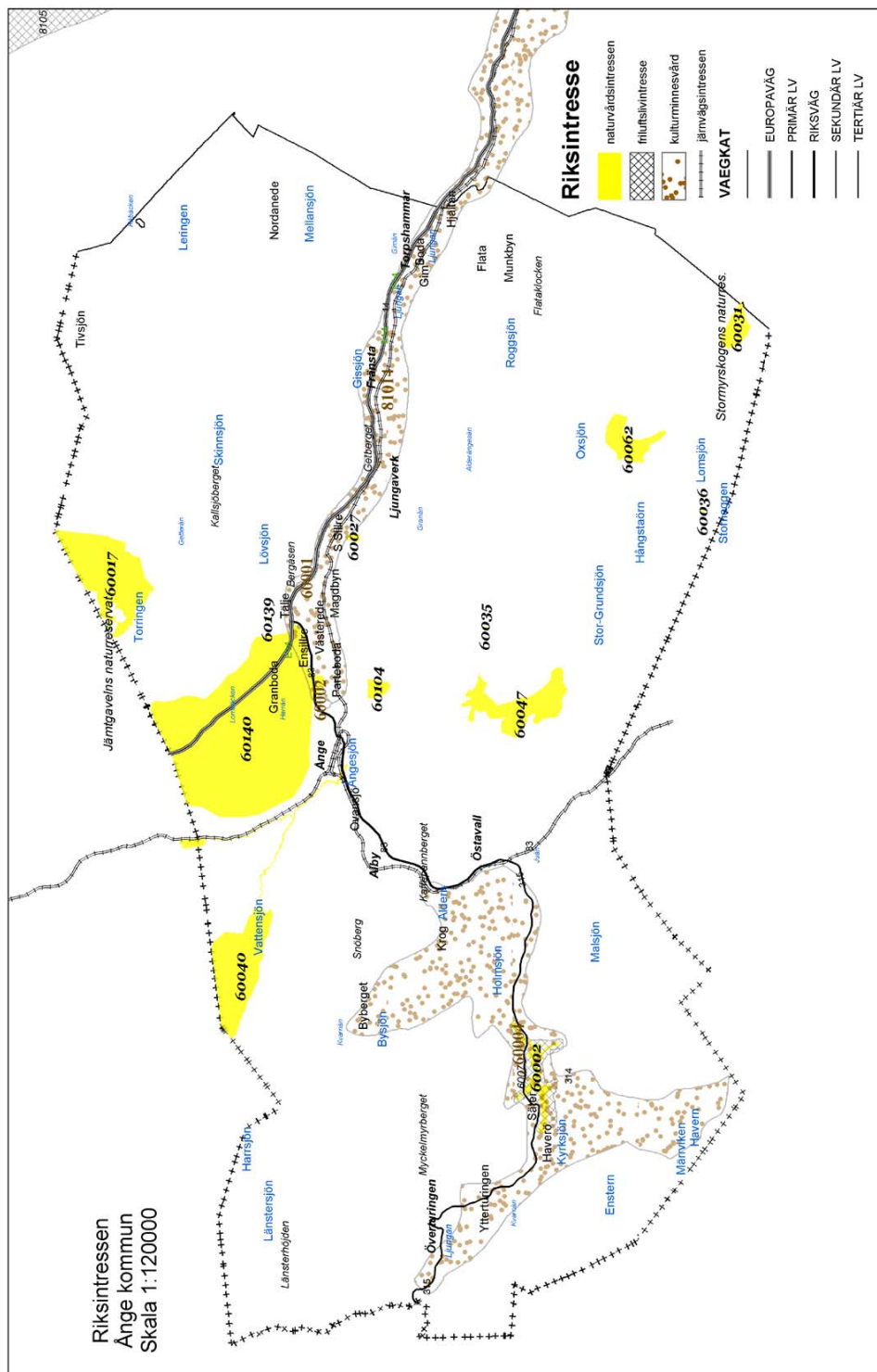
Ett område bedöms vara särskilt värdefullt från naturvårdssynpunkt om det innefattar flera olika högt värderade naturtyper eller om det uppvisar en kombination av företeelser som beskriver ett historiskt utvecklingsförlopp eller en bildningsprocess. Förekomst av skyddsvärda arter kan bidra till att område beaktas som riksintressant men områdets innehåll av biotoper väger tyngre än enskilda arter vid det slutgiltiga urvalet.

I urvalet bedöms bara naturvärdena. Ingen hänsyn tas till om området är skyddat som ex naturreservat och inte heller beaktas kostnaderna för reservatsbildning eller andra skyddsåtgärder.

Urvalet av riksintressen görs av Naturvårdsverket och länsstyrelsen.

För varje område av riksintresse har ett sk registerblad upprättats, där beskrivs området på ett standardiserat sätt.

Områden som klassas som Riksintressen

Riksintressen naturvård, beskrivningar Länsstyrelsen

Haverö strömmar

NRO22079 Y79, länsstyrelseobjekt 60 002

Naturreservat 581 ha vattendrag fauna

Källa: Länsstyrelsens registerblad

Naturgeografisk region: 30 ha, Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden

Huvudavrinningsområde 42 Ljungan

Landskapsformer: Vågig bergkullterräng relativ höjd över 100 m

Riksvärde: vattendrag, fauna

Värdeomdöme:

Älvsträckan utgör en av de få återstående outbyggda älvforssträckorna i länet.

Den utgör således en unik restbiotop av en numera sällsynt naturtyp och ingår i ett av utterns kärnområden. Området har botanisk en mycket artrik och ovanlig sammansättning.

Förutsättning för bevarande

Vattenkvaliteten uppfyller fastställda miljökvalitetsmål för naturvatten.

Ingen ytterligare reglering eller vattenkraftutbyggnad.

Inga inplanteringar av främmande arter eller fiskstammar.

Inga fiskutsättningar med undantag för genetiskt material från ursprungsbestånd.

Inga vägar eller nyanläggningar.

Områdets huvuddrag: På en 8 km lång sträcka av Ljungan, från Kyrksjön till Holmsjön finns en i stort sett outbyggd fallsträcka. Fallhöjden är totalt 15 meter. Vid Haverö strömmar faller älven 5 m ner till Medingen. På denna sträcka är älven delad i tre flöden Kvisslebäcken, Norrströmmen och Sörströmmen. De två öar som härvid bildas, Kvissleön och Haverön är via gångbroar på regleringsdammarna förbundna med fastlandet. Vid Medingens utlopp börjar Kölsillrefallen ner till Holmsjön. Även här är älven rikt förgrenad. På 3 kilometers sträcka från Kölsillrefallen ner till Holmsjön faller älven 10 m. Forssträckor av denna storlek har blivit mycket sällsynta i landet, framför allt så pass långt ner i en stor älv. Älvfåran är på flera sträckor grund med flacka stränder och en frispolad stenpäls av moränblock. Inom länet finns ingen liknade forssträcka kvar. Naturtypen är mycket speciell och för forskningen intressant.

Samtliga tre grenar i Haverö strömmar har regleringsdammarna kvar sedan flottningen bedrevs. Vid Norrtstömmen finns en damm vars dammluckor är från början av seklet. Genom att manövreringsanordningarna är ursprungliga har de teknikhistoriskt intresse. Norrströmmens övre del är med manuella metoder starkt rensad på stenblock. Blocken är utlagda likt vallar på stränderna. Åtgärden minner om flottningens betydelse och villkor i gamla tider. I Sörströmmen finns anläggningar och lämningar.

Säkerställt genom naturreservatsbildning

Helvetsbrännan med Vattenån – Dysjöån

NRO22080, Y 80 60 040, 60080+2 702 ha

Skogslandskap: Tall/barr/bland/löv naturskog fauna, flora..

Vattendrag fauna:

Källa: länsstyrelsens registerblad

Naturgeografisk region 30a Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden

Regionindelning för sjöar och vattendrag: Huvudavrinningsområde 42 Ljungan

Landskapsformer Vågig bergkullterräng

Riksvärde skogslandskap tallskog/barrblandskog/ lövskog-naturskog, vattendrag fauna

**Höga naturvärden,
Områden klassade som - Riksintressen****temahäfte 15:5****Värdeomdöme**

Helvetesbrännan är ett mycket stort och helt väglöst naturskogsområde som brann på 1880- talet. En ny ca 100-årig tallgeneration dominerar nu området, men lövinslaget är också stort och här finns stora lövbrännor med få motsvarigheter i länet. Tallöverståndare i 250 årsåldern finns spridda i området. Marken utgör av en mycket storblockig dödismorän vilket gör området svårtillgängligt. Dysjöån - Vattenån är vattensystem med liten mänsklig påverkan, vilket innebär att det kan betecknas som ett naturvatten. Vattendragen ingår i ett av utterns(sårbar) kärnområden. Vattenån hyser dessutom ett reproducerande bestånd av flodpärlmussla (sårbar) som tillhör de värdefullaste i Sverige.

Förutsättningar för bevarande**Helvetsbrännan;**

Befintliga ekosystem ska utvecklas fritt av naturligt förekommande processer.
Inga skogsbruksåtgärder får vidtas.
Ingen förändring av områdets hydrologi får ske.

Dysjöån - Vattenån;

Bevaras i och återställs till ett så naturligt miljötillstånd som möjligt.
Vattenkvaliteten uppfyller fastställda miljökvalitetsmål för naturvatten.
Ingen vattenreglering och inga dikningar.
Inga torvtäkter i tillrinningsområdet.
En tillräckligt bred skyddszon av träd och annan vegetation sparas längs stranden.
Inga inplanteringar av främmande arter eller fiskstammar.
Biotopvärd utförs på ett sådant sätt att vattenbiotopen återställs till så naturliga förhållanden som möjligt. Onaturliga vandringshinder för fisk och andra organismer elimineras. Vägövergångar är utförda så att en utter kan passera obehindrat och att den naturliga botten i vattendraget bibehålls eller återställs.

Områdets huvuddrag: Helvetesbrännan är ett stort, väglöst naturskogsområde på ömse sidor länsgränsen mellan Västernorrland och Jämtland. Det kuperade och svårtillgängliga området är beläget i en trakt med storblockig dödismorän och uppvisar förutom skog ett flertal tjärnar, mindre myrar, rasbranter och blockmarker. Skogen är till största delen talldominerad, relativt likåldrig och har utvecklats fritt efter en större skogsbrand år 1888. Efter branden avverkades en stor del av den brandskadade skogen men i vissa delar av reservatet möts man idag av naturskogsartade bestånd med torrakor och lågor samt flerhundraåriga tallar. De sista har överlevt flera bränder och är i några fall över 400 år gamla. Inom Helvetesbrännan finns även stora partier med ren lövskog uppkomna efter branden. Dessa lövbrännor har få motsvarigheter i länet. Gran förekommer framförallt utefter bäckar och surdrog samt i fuktigare partier vid myrkanter där elden inte har kunnat härja så svårt. Dominerande skogstyp är annars mestadels av torr risttyp med framför allt lingon och ljung i fältskiktet samt renlav i bottenskiktet. Boniteten är relativt låg och humuslagret tunt. Stigar, vindskydd och övernattningsstugor har iordningställt.

Dysjöån rinner rakt norrifrån från länsgränsen till mynningen i Ljungan och är ca 15 km, ån faller 130 m på denna sträcka. Avrinningsområdet är 213km² och källflödena ligger inne i Jämtland. Vattensystemets västra gren, Vattenån mynnar i Dysjöån 7 km ovan mynningen i Ljungan. Vattenån kommer från ett större dödisområde runt Vattensjön, varav en del ligger i naturreservatet Helvetesbrännan. Vattendragets omgivning består till största delen av skogsmark med inslag av våtmarker, mindre områden med öppen mark förekommer i Dysjöåns nedre delar. Vattenån är rikt varierande med omväxlande forsar och längre sel, vidare finns vattenfall och kanjonliknande lopp. Vattendragen kan karakteriseras som skogsåar med mycket näringsfattigt vatten med god buffertkapacitet. Åarna har tidigare utnyttjats för flottning, det har funnits 9 flottningsdammar i ån. Den storblockiga terrängen har inneburit att ingen flottningsrensning skett i långa delar av Vattenån utan man har utnyttjat rännen på sidan om ån. Det har vidare funnits minst 4 kvarnar och ett sågverk i ån. Idag är Vattenån relativt opåverkad och kan betecknas som ett naturvatten, dock finns rester av tidigare verksamheter som bör återställas med hjälp av biologiskt återställning. Dysjöån är betydligt mer påverkad med bla järnväg utefter en större del av ån. Fiskfaunan i ån består av öring, stensimpa

**Höga naturvärden,
Områden klassade som - Riksintressen****temahäfte 15:5**

och elritsa. Vattenån hyser ett väl fungerande flodpärlmusselbestånd och båda vattendragen ingår i ett kärnområde för utter.

Säkerställt genom naturreservat

Norra Borgsjös rikkärrområde

NRO22081 60 140, 11 326 ha

Rikt topogent kärr flora, sumpskogflora, betad skog, vattendrag fauna, odlingslandskap äng flora, naturbetesmark flora

Riksvärde; rikt topogent kärr flora, sumpskog flora, äng flora, betad skog , vattendrag fauna

Värdeomdöme

Kalkrikt område med ett stort antal rikkärr och extremrikkärr innehållande ett flertal exklusiva växter. Kombinationen sumpskog och kalkkärr bidrar till det mycket höga värdet. Området är mångformigt och synnerligen artrikt.

Vid Råabäcken (Nyänget) finns en fuktig ängsmark med drag av kalkfuktäng. En sällsynt naturtyp med mycket artrik flora.

Fäboden Granbodåsen är Medelpads enda mera omfattande, slätterhävdade fäbodbiotop- en tidigare vanlig, numera i stort sett försvunnen naturtyp. Mycket artrik hackslåtfflora med bla många rödlistade ängssvampar. Betad granskog omger den öppna vallen.

Harrån är vattenssystemet med liten mänsklig påverkan, vilket innebär att det kan betecknas som naturvatten. Vattendraget ingår i ett av utterns (sårbar) kärnområden och hyser ett reproducerande bestånd av flodpärlmussla (sårbar) i de övre delarna som tillhör de värdefullaste i regionen. Flodkräfta (hänsynskrävande) och nattsländan *Hydropsyche saxonica* (hänsynskrävande) är andra rödlistade arter som finns i vattendraget.

Förutsättningar för bevarande

Bevarande av våtmarkernas värde kräver att hydrologin skyddas mot tex dränering, vattenreglering, dämning och torvtäkt. En del myrar är gamla slättermyrar som håller på att växa igen varför vissa röjningsåtgärder kan behövas. Avverkning bör inte ske av de värdefullaste sumpskogarna.

Skogsbruket måste iaktta särskild hänsyn i anslutning till enskilda växtlokaler.

Fortsatt slätter – och beteshävd är en förutsättning för att bevara värdena hos ängsmarker och betad skog.

Harrån bevaras i och återställs till ett så naturligt tillstånd som möjligt

Vattenkvaliteten uppfyller fastställda miljö kvalitetsmål för naturvatten.

Ingen vattenreglering eller dikningar.

En tillräckligt bred skyddszon av träd och annan vegetation sparas längs stranden.

Inga inplanteringar av främmande arter eller fiskstammar.

Inga fiskutsättningar med undantag för genetiskt material från ursprungsbestånd.

Biotopvård utförs på ett sådant sätt att vattenbiotopen återställs till så naturliga förhållanden som möjligt. Onaturliga vandringshinder för fisk och andra organismer elimineras. Vägövergångar är utförda så att en utter kan passera obehindrat och att den naturliga botten i vattendraget bibehålls eller återställs.

Säkerställande

Granbodåsen är naturreservat, Ensillre kalkbarrskog är naturreservat

För Harrån behöver klarläggas hur den skall säkerställas.

Områdets huvuddrag

I norra Borgsjö socken finns ett större område som är kraftigt påverkad av den jämtländska kambrosilurberggrunden. Myrarna i området är till större delen rikkärr med ett stort antal Exklusiva rikkärrarter som blodnycklar, axag, tagelstarr, huvudstarr, och myrstarr. Andra sällsynta arter som guckusko, tvåblad , brudsporre, sumpnycklar och kransrams är allmänna i området.

Några av de intressantaste myrarna i området är Halmmyr, Halsta- Stormyr, våtmarkerna vid Vammen och Fällåsmyr. Även rika skogspartier med norna, skogsfru och finbräken förekommer. Detta gäller speciellt byarna Granboda och Ensillre.

**Höga naturvärden,
Områden klassade som - Riksintressen****temahäfte 15:5**

Ängsmarkerna vid Råabäcken (Nyänget) är ca en hektar och består av högörtäng med inslag av mer lågvuxen vegetation med drag av kalkfuktäng. Mycket artrik flora med bla älvväxing, fågelstarr, hårstarr, slätterblomma, rosettjungfrulin, brudsporre och blodnycklar. Ingår i länsstyrelsens program för bevarande av natur- och kulturmiljövärden i odlingslandskapet och i nationell bevarandeplan för odlingslandskapet.

Granbodåsens fäbodvall är högt belägen med utsikt över Ljungans dalgång. Den öppna vallen består av artrik hackslått med bla fältgentiana, topplåsbräken (rödlistade arter), vanlig låsbräken, brudsporre, slätterfibbla, rosettjungfrulin, vårfingerört och späd ögontröst. Även ett stort antal rödlistade ängssvampar förekommer, tex blå rödskivling och fager vaxskivling. Ingår i länsstyrelsens program för bevarande av natur- och kulturmiljövärden i odlingslandskapet och i nationell bevarandeplan för odlingslandskapet.

Harråns längd från länsgränsen till mynningen i Ljungan är ca 17 km och ån faller 150 meter på denna sträcka. Avrinningsområdet är 121km² och källflödena ligger inne i Jämtland. Sjöandelen är mycket liten 0,5%. Vattendragens omgivning består av till största delen skogsmark med inslag av våtmarker och öppen mark finns. Öppen mark förekommer endast i de nedre delarna. I åns övre delar finns omfattande grustäkter. Harrån kan karakteriseras som en skogså med mycket näringsfattigt vatten med god buffertkapacitet. Ån har tidigare utnyttjats hårt för flottning och användes mellan 1840-1940, det har funnits 17 flottningsdammar i ån. Det har vidare minst funnits 3 kvarnar och 2 sågar i ån. Idag är ån relativt påverkad och kan betecknas som naturvatten, dock bör ån inventeras på rester av tidigare verksamheter och återställas med hjälp av biologisk återställning. Fiskfaunan i ån består av öring, stensimpa och elritsa. Ån hyser ett väl fungerande flodpärlmusselbestånd och ingår i ett kärnområde för utter. I vattensystemet finns även nattsländan *Hydropsyche saxonica* och flodkräfta.

Jämtgaveln

NRO22083 y 83 60017, 2 785 ha

Skogslandskap tall/barrbland-naturskog, sumpskog, strängflarckärr fauna

Riksvärde skogslandskap tallskog/ barrblandskog-naturskog, sumpskog, strängflarckärr fauna

Värdeomdöme

Jämtgavelns främsta värden ligger i att det är ett mycket stort mosaikartat naturskogsområde med för mellersta Norrland representativ natur som i mycket begränsad omfattning påverkats av människan under senaste seklet. Vårsjömyran är en värdefull skogsmyrmosaik med ett välutvecklat sträng-flarckärr. I området förekommer reproducerande flodpärlmussla.

Förutsättningar för att området skall bibehållas

Befintliga ekosystem ska utvecklas fritt av naturligt förekommande processer.

Inga skogsbruksåtgärder får vidtas. Kontrollerade bränningar i naturvårdssyfte har skett och kommer att ske framgent. Ingen förändring av områdets hydrologi får ske.

Områdets huvuddrag; Jämtgaveln är ett mycket stort mosaikartat naturskogsområde med insprängda myrar, sjöar, tjärnar och vattendrag. Skogen är till stora delar kraftigt brandpåverkad och större delen av skogen är uppkommen efter bränder i slutet av 1800-talet. Av brandhistoriska skäl dominerar tallskogar inom området men rena granskogar förekommer också. Den dominerande åldern på skogen är 90-130 år. Hela Jämtgaveln övergicks av dimensionsavverkningar under 1800-talet och några helt orörda bestånd finns inte kvar. I de västra delarna finns däremot fortfarande kvar en stor del av de äldre tallöverståndarna i åldrarna 250-300 år.

De dominerande skogstyperna är friska och torra ristyper. Fuktiga och våta örtris- och örttyper förekommer inom begränsade områden i svackor i terrängen. Boniteten är god.

Andelen myrmark inom Jämtgaveln är stor och utgör 255 ha av arealen. Här förekommer alltifrån fattiga mossar till rikkärr. Den värdefullaste myren är Vårsjömyren som är ett kraftigt sluttande, terrasserat och välutvecklat sträng-flarckärr.

Genom Jämtgaveln går en rullstensås som på ömse sidor omges av Vårsjöarna vilka är att betrakta som åsgropar. Den slutliga tappningen av ett dödisområde norr om Jämtgaveln resulterade i utbildandet av en djupt nedskuren kanjonbildning mellan Vårsjöarna och Getterån. I

**Höga naturvärden,
Områden klassade som - Riksintressen****temahäfte 15:5**

Värsjöbäcken finns ett reproducerande bestånd av flodpärlmussla. Varglav förekommer på torrakor på en del myrar i området.

Vmi 18G 0b 01

Gammelbodarna

NRO22084 Naturresevat 60 139, 6 ha

Odlingslandskap äng flora

Källa Länsstyrelsens registerblad 99-02-18

Värdeomdöme

Gård med representativt äldre odlingslandskap av sällsynt slag, omfattande steniga välhävade hackslåttängar och mellanliggande åkrar. Artrika växtsamhällen med bla rosettjungfrulin, fält- och ängsgentiana samt sällsynta ängssvampar. Värdefull helhetsmiljö med ängslador mm.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt hävd av ängsmark och åker på traditionellt sätt.

Områdets huvuddrag.

Gammelbodarna är en ensamliggande gård omgiven av skogsmark belägen i en sidodalgång till Ljungandalen. Inägomarken består av oregelbundna små åkrar insprängda mellan steniga hackslåttor. I området finns odlingsrösen och ängslador. Det kalkrika underlaget har gett upphov till en mycket artrik flora med arter som dvärglummer, låsbräken, slätterfibbla, stagg, rosettjungfrulin, värfingerört, smörbollar, fältgentiana och ängsgentiana. Även ängssvampfloran är rik med bla fager vaxskivling, lutvaxskivling och rökfingersvamp.

Gården är en mycket värdefull helhetsmiljö med både höga natur- och kulturvärden.

Ingår i länsstyrelsens program för bevarande av natur- och kulturmiljövärden i odlingslandskapet och i nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Å-H id 60-5

Parteboda

NR22086 60104 183 ha geovetenskap

Källa Länsstyrelsen registerblad 99-02-25

Värdeomdöme

Mäktigt tappningsdelta med tydliga strandlinjer i nivå med högsta kustlinjen. Flera större kanjonbildningar inom begränsat område.

Förutsättningar för bevarande

Ingen ytterligare täktverksamhet annan än nödvändig sådan vid iordningställande av befintlig täkt bör tillåtas i deltabildningen.

Ett mindre avsnitt av befintlig täkt bör inte återställas. En släntskärning som visar deltats uppbyggnad har ett pedagogiskt värde ur studiesynpunkt. Större schaktningar och grävningar- vägbyggnation som kan skada rännorna bör ej få förekomma.

Områdets huvuddrag

I bergsslutningarna ner mot Parteboda finns parallella med varann en kanjon och två raviner. Dessa har bildats när smältvattnet från lokala issjöar med stor kraft störtat ned för bergssidorna.

Tappningarna är tre till antalet och de återspeglar troligen isrecentrationen under en treårsperiod.

Kanjonen är närmare 15 meter djup och nedskuren i berg, de två ravinerna är mindre. De har bildats i morän. Då tappningsvattnet nådde den dåvarande havsviken nedanför utbildades ett mäktigt delta av grovt, korttransporterat material. På deltats framsida finns flera strandvallar av vilka den högst belägna markerar högsta kustlinjen.

**Höga naturvärden,
Områden klassade som - Riksintressen****temahäfte 15:5**

En mindre skogsbilväg löper strax norr om och parallellt med deltat. En tåkt finns i deltats distalbrant – deltats framsida- men tåktverksamheten har upphört. Tåkten har dock ett pedagogiskt värde då här finns möjlighet att studera deltat i genomskärning.

Rankleven

NR22087 60 027 52 ha

Flora Barrskog- naturskog

Källa Länsstyrelsens registerblad 99-02-15

Värdeomdöme

Rankleven är ett av länets värdefullaste syd- och nordväxtberg med ett stort antal sällsynta växter. I anslutning till berget finns värdefull granskog med naturskogskvaliteter. Berget är också värdefullt ur landskapsbildssynpunkt.

Förutsättningar för bevarande

Skogen skall utvecklas fritt av naturligt förekommande processer.

Inga skogsbruksåtgärder får vidtas.

Naturreservat Natura 2000

Områdets huvuddrag

Ranklevens branta nordstup är en välkänd profil för den som färdas längs Ljungan. De drygt 350 m höga diabasberget med de branta och imponerande stupen och den nedanför liggande blockiga rasmarken uppvisar alla de karaktäristiska drag som förknippas med ett sydväxtberg bortsett från att bergbranten är orienterad mot norr. Till skillnad från sydväxtbergets stup kommer solen inte åt att värma nordbranten. Trots detta förekommer ett flertal sydliga arter som ex vårärt, underviol, myskmådra och skuggviol. Bland botaniker är Ranklevens skuggiga nordostslutning framförallt känd för ansamlingen av fjällväxter. I bergsbranten, bergroten och rasmarkerna blommar ett tjugotal arter som annars påträffas i fjälltrakterna, ex nordlig låsbräken, lapprör, taigastarr, fjällarv, klippbräcka, fjällbräck och fjällförgätmigej. Det är framförallt kombinationen av alpin och sydlig flora som gör Rankleven intressant ur botanisk synpunkt.

Skogen på den bördiga marken nedanför bergbranten består av 100-120 årig granskog med inslag av tall och löv. Vissa bestånd har plockhuggits under 1960-talet medan andra är relativt opåverkade och börjar få naturskogskvaliteter. Förekomsten av döda träd är bitvis god. På granlågor växer bla rosenticka, ullticka och rynkskinn (rödlistadade arter) Skogen uppe på berget utgörs av en 100årig delvis gallrad barrblandskog.

Rankleven har med sin markanta profil och sitt läge i Ljungandalen ett mycket högt landskapsbildsvärde.

Stormyran-Lokmyran

NR22088 60 047 1 616 ha

Myrkomplex strängflarkkärr topogent kärr sumpskog barrskog flora

Källa: Länsstyrelsens registerblad 99-02-18

Värdeomdöme

Ett representativt myrkomplex innehållande bl a stora områden med välutvecklade strängflarkkärr. I övrigt variationsrikt med olika typer av såväl öppna som trädbevuxna kärr med olika trofigrad alltifrån fattigkärr till rikkärr. Området har botaniska värden med förekomst av rikkärrsvegetation samt varglav.

Förutsättningar för bevarande

Bevarandet av våtmarkernas värden kräver att områdets hydrologi skyddas mot bla dränering. Dämning och torvtåkt. Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kantzoner. Bör ej utföras.

**Höga naturvärden,
Områden klassade som - Riksintressen****temahäfte 15:5**

Områdets huvuddrag Stormyran och Lommyran utgörs framför allt av mycket välutbildade strängflarkkärr. Strängarna är mycket väl avsatta och upp till en meter höga. Såväl risrika och trädbevuxna strängar som strängar av fastmattetyper förekommer. Flarkarna är delvis i form av stora flarkgölar. På Stormyrans västra och södra delar finns omfattande tallkärr av klotstartyp. På tallrakorna här växer det rikligt med varglav. Östra delarna av Stormyran utgörs framför allt av öppna intermediära fastmattekärr där björnbross och ängsnycklar är vanliga. Smärre rena mosseområden finns i kanterna mot fastmarken.

Djuptjärnsmyran-Lokmyran är ett stort och mångformigt våtmarksområde med flera värdefulla våtmarkstyper med intermediär - rik vegetation. På Lokmyran förekommer bla rikligt med axag samt björnbross, fjällskära och en rik brunmosseflora. Inom området finns ganska stora ytor med rik gransumpskog.

VMI – id; 17F 3I01, 17F3J01, 17F 4I01, 17F 4I03, 17F4J02

Spångmyran- Röttjärnsmyran

NR22089 60 062, 730 ha

myrkomplex sumpskog nordlig mosse flora fauna

Värdeomdöme:

Ett stort och mångformigt myrområde med ett flertal hydrotopografiska myrtyper, allt ifrån fattiga mossar till rikkärr. Vegetationen är mångformig med rikkärr- och källvegetation. Området är även ornitologiskt värdefullt.

Förutsättningar för bevarande:

Bevarandet av våtmarkernas värden kräver att områdets hydrologi skyddas mot t ex dränering, dämning och torvtäkt. Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kantzoner bör ej utföras.

Områdets huvuddrag:

Myrarna mellan Oxsjön och Vikören utgör ett stort myrkomplex med ett flertal olika hydrotopografiska myrtyper. Brännäsmyrarna består nästan helt av ett fattigt mjukmattekärr av högstarrtyp. Utåt fastmarkskanterna finns olika typer av skogskärr.

Västra delen av Röttjärnsmyran utgörs av olika typer av mossar. Här finns dels öppna dels tallbevuxna plana mossar, nordlig mosse, samt ensidigt sluttande vackert strängade mossar med mjukmattehöljor. Här finns även stora områden med sumpskog. Östra delarna av Röttjärnsmyran är till stora delar strängflarkkärr delvis av rikkärrtyp. Spångmyran består dels av öppna mjukmattekärr, dels av rika strängflarkkärr. Runt Noressjön och Sönnersjön breder vidsträckta högstarrsumpkärr ut sig.

I de rikare partierna finns bl a björnbross, sumpnycklar samt mossorna Calliergon giganteum och Campylium stellatum.

Myrkomplexet är frånsett en mindre del av Spångmyran opåverkad av dikning. Häckfågelfaunan är rik och tjärnarna är mycket omtyckta sommarbetesmarker för älg.

Anmärkning: VMI-id: 17G2C01. Ingrepp: marginella, äldre diken, kraftledning, avverkningar.

Stormyrskogen

NR22090 Y 90, 60 031 422

Naturresevat myrkomplex gran/barr/bland/naturskog
99-02-15

Värdeomdöme

**Höga naturvärden,
Områden klassade som - Riksintressen****temahäfte 15:5**

Stormyrskogen är ett mosaikartat naturskogsområde som i stort varit opåverkat under de senaste 70-80 åren. 100-130årig granskog dominerar. Inom området finns den rikt differentierade Stormyran som innehåller ett stort antal hydrotopografiska myrtyper. Såväl skogen som myrmarken är mycket representativa för regionen.

Förutsättningar för bevarande

Befintligt ekosystem ska utvecklas fritt av naturligt förekommande processer. Inga skogsbruksåtgärder får vidtas. Ingen förändring av områdets hydrologi får ske.

Områdets huvuddrag

Stormyrskogen är ett stort väglöst naturskogsområde med en mosaik av skog, myrar och tjärnar. Större delen av Stormyrskogen består av 100 årig eller äldre granskog. De flesta bestånden har en mycket kraftig åldersspridning. Under perioden 1905-1910 skedde stora avverkningar i Stormyrskogen. Då avverkades all duglig massaved och bara ett underbestånd lämnades kvar. Sedan dess har skogen i området utvecklats fritt och är idag naturskogsartad med gott om torrakor och lågor. Boniteten är medelgod och virkesförråden normala. Dominerande skogstyper är frisk och fuktiga ristyper. I området ligger Stormyran som är ett rikt differentierat myrkomplex. Stora delar av myren utgörs av olika typer av sträng-flarckärr. Bland annat förekommer ett kraftigt sluttande parti med terrassgölar.

I övrigt förekommer såväl rena mosspartier som blandmyrar och öppna kärr med alltifrån fattigkärrsvegetation till rikkärrsvegetation.

VMI –id 17G1E02 sänkning av tjärnar och ändrade bäcklopp vid äldre slätterbruk.

Julåsenängen

NR 60035 4 ha

naturbetesmark flora... +med ängs o hagmark

Källa länsstyrelsens registerblad 990223

Värdeomdöme

Gård i Julåsen med representativa ängsmarker som utgörs av hackslått i breda zoner kring och mellan lägdorna. Artrika växtsamhällen med tex fältgentiana, höstlåsbräken, grönyxne, skogsnycklar, brudsporre och tvåblad. Även artrik och sällsynt ängssvampflora.

Förutsättningar för bevarande:

Fortsatt slätterhävd av ängsmark och lägdor. Förutom av upphörd hävd kan områdets värden påverkas negativt av tex skogsplantering, bebyggelse eller lednings- och vägdragningar.

Områdets huvuddrag

Julåsens by är belägen i ett höglänt, storkuperat skogslandskap på basrik morän. På en av gårdarna finns breda hackslåttar runt och mellan lägdor. Vanliga vegetationstyper är stagghed, skogsnävaäng, rödvenäng och högörtäng. Floran är artrik med bla låsbräken, grönyxne, skogsnycklar, brudsporre, tvåblad, tätört, höstlåsbräken och fältgentiana. Även artrik ängssvampflora med bla rosenfingersvamp, fager vaxskivling, grålila vaxskivling, lutvaxskivling, stornopping och mjölröd skivling.

Ingår i nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Ä-H id 60-8

Naggen

NR 60 036

Källa länsstyrelsens registerblad 1999-02-24

Ingår i länsstyrelsens program för bevarande av natur- och kulturmiljövärden i odlingslandskapet

objekt 60 25 och i nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Ä-H- id: 60-11. 60-173

Ca 7 ha

Odlingslandskap äng flora, naturbetesmark flora + ängs

**Höga naturvärden,
Områden klassade som - Riksintressen****temahäfte 15:5**

Värdeomdöme: Skogsby med representativt odlingslandskap med inslag av hackslåttängar och öppen hagmark. Artrika växtsamhällen med tex dvärglummer, låsbräken och fältgentiana

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt jordbruk med slätter av ängsmark och lägdor samt bete av hagmarker. Förutom upphörd hävd kan områdets värden påverkas negativt av tex skogsplantering på jordbruksmark, bebyggelse, lednings- och vägdragningar

Områdets huvuddrag

Finnbyn Naggen är belägen ca 400 m ö h i ett skogsklätt bergkullandskap. Jordbruksmarkerna ligger i en kuperad sydvästsluttning och där finns inslag av odlingsrösen och ängslador.

Inom ett område i västra och norra delarna av byn finns ängsmarker i form av hackslått längs bland annat väg- och dikesrenar samt en betesmark i sydsluttning. Vanliga vegetationstyper är stagghed och rödvenäng. Ängsfloran är artrik med tex dvärglummer, låsbräken, stagg, jungfru Marie nycklar, slätterblomma och späd ögontröst. Riklig förekomst av tidigblommade fältgentiana.